

*Let's
create*
Norrköping

Vad betalar jag för?

Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet

Antagen av kommunfullmäktige 2020-03-30 § 47
Gäller från och med 21 april 2020

Inledning

Detta är byggnads- och miljöskyddsnämndens dokument för taxa inom livsmedelsområdet. Dokumentet har två delar. I den första delen beskrivs kortfattat kommunens roll som myndighet, vilka avgifter som tas ut, varför avgifter tas ut och vad avgiften finansierar samt beskrivningar av olika begrepp inom livsmedelskontrollen. Dokumentets andra del består av taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet.

Del 1

Inledande bestämmelser

Uppdrag och ansvar

Alla kommuner i Sverige är skyldiga att ha en fungerande livsmedelskontroll. I Norrköpings kommun är det byggnads- och miljöskyddsnämnden som har i uppdrag att utföra kommunens myndighetsutövande uppgifter inom livsmedelskontrollen. Det är en uppgift som kommunen har rätt att ta betalt för och det är kommunfullmäktige som bestämmer vad det ska kosta, de fattar beslut om taxan.

Taxan gäller från och med 21 april 2020. Den här taxan ersätter tidigare taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet § 199, 2017-11-27.

Lagar och förordningar

Kommunens befogenheter att utöva livsmedelskontroll regleras i livsmedelslagen, livsmedelsförordningar och i EU-lagstiftningar. Kommunen har rätt att ta ut avgifter för den prövning, registrering och offentlig kontroll som utförs inom livsmedelsområdet.

”Kommunen har rätt att ta ut avgifter för att täcka kommunens kostnader för prövning, registrering och offentlig kontroll”

Finansiering

Livsmedelskontrollen finansieras både genom anslag och med avgifter som tas ut av alla verksamhetsutövare som har en registrerad livsmedelsanläggning.

Avgifter i Norrköpings kommun för registrerade livsmedelsanläggningar

Alla som har en registrerad livsmedelsanläggning ska betala för den kontroll som utförs.

Verksamhetsutövare betalar en avgift för att kommunen kommer till verksamheten och utför kontroll. Efter kontrollbesöket skickas en kontrollrapport eller ett beslut samt en faktura ut till verksamhetsutövaren. Fakturan ska betalas till kommunen inom den tid som anges i beslutet eller på fakturan.

Förutom avgifter för den planerade kontrollen, tar kommunen även ut en avgift för uppföljande kontroll som inte var planerad. Det kan till exempel vara uppföljning av avvikelser som konstaterats vid den planerade kontrollen. Kommunen tar även ut en registreringsavgift av nya livsmedelverksamheter samt för utredning av befogade klagomål. Närmare beskrivning av de avgifterna finns på sidan 8 och framåt i detta dokument.

Debitering

I Norrköpings kommun tillämpas från den 1 januari 2018 efterdebitering i samband med livsmedelskontroller.

Varför livsmedelskontroll?

Den svenska livsmedelskontrollens mål är att konsumenterna:

- får korrekt information om vad maten innehåller
- får säkra livsmedel
- inte blir lurade om vad maten innehåller.

Livsmedelsenheten på samhällsbyggnadskontoret har kontroll över livsmedelsanläggningar som är registrerade i Norrköpings kommun. Vi utreder även misstänkta matförgiftningar och tar prover på livsmedel och dricksvatten samt behandlar eventuella klagomål.

Vilka verksamheter kontrolleras av kommunen?

Livsmedelsenheten genomför kontroller hos bland annat butiker, restauranger, caféer, skolkök, grossister, hos vissa tillverkare, organisationer och hos föreningar som serverar eller säljer livsmedel. Vi kontrollerar även dricksvattenproducenter.

Kontroller som genomförs av Länsstyrelsen och Livsmedelsverket

Länsstyrelsen genomför kontroller hos djuruppfödare, fiskare, bär- och grönsaksodlare. Livsmedelsverket utför kontroller hos äggpackerier, musselodlingar, större mejerier, fiskerianläggningar och slakterier.

Kontrollbesök

Vid ett kontrollbesök får verksamhetsutövare besök av en yrkesutbildad inspektör från kommunens livsmedelsenhet.

Vad innebär ett kontrollbesök?

1) Offentlig kontroll

Syftet med livsmedelskontroll är att konsumenterna ska få säkra livsmedel och att livsmedlen är märkta på rätt sätt. Ingen ska riskera att bli sjuk på grund av ett livsmedel.

Vid en offentlig kontroll säkerställer kontrollmyndigheten att verksamhetsutövaren uppfyller lagens krav inom livsmedelsområdet. Livsmedelskontrollen kan innebära kontroll på plats, provtagningar samt genomgång av verksamhetens egenkontrollprogram.

Exempel på kontrollområden i den offentliga livsmedelskontrollen:

- bedömning av livsmedelaneläggningens lokaler och utrustning
- råvaror och förpackningsmaterial
- säker hantering, lagring och transport
- hygien och smitta
- kontroll av verksamhetens egenkontroll
- hantering av avfall samt skadedjurssäkring
- vattenkvalitet
- temperaturkontroller
- möjligheten till handhygien
- kunskapsbedömning
- märkning och spårbarhet.

2) Uppföljande kontroll som inte var planerad

Om det upptäcks brister vid den ordinarie kontrollen gör kontrollmyndigheten ett nytt besök i syfte att se om de brister som upptäckts har rättats till.

Hur många timmars kontrolltid och till vilken kostnad?

För att bestämma avgiften gör kontrollmyndigheten en riskklassning av de livsmedelsanläggningar som är verksamma i kommunen. Riskklassningen baseras på vilken typ av verksamhet företaget bedriver, livsmedelsverksamhetens storlek, konsumentgrupper och en erfarenhetsklassning.

Erfarenhetsklassningen är grundad på erfarenhet från tidigare kontroller. En livsmedelsverksamhets årliga kontrollavgift grundas på det antalet kontrolltimmar som riskklassningen och erfarenhetsklassningen ger multiplicerat med den kommunala timavgiften.

Riskklassning. Vad innebär det?

Riskklassningen görs med hjälp av en modell som Livsmedelverket har arbetat fram och rekommenderar kommunerna att använda. I riskklassningen bedöms:

- typ av verksamhet och vilken sorts livsmedel som hanteras
- livsmedelsproduktionens storlek
- vilka konsumentgrupper som livsmedlet är avsett för.

Tillagning till känsliga konsumentgrupper får en högre riskklassning. Till känsliga konsumentgrupper hör små barn upp till 5 år samt äldre infektionskänsliga.

Riskklasserna är numrerade 1-8, varav siffran 1 står för hög risk vilket betyder fler kontrolltimmar och siffran 8 står för låg risk och betyder färre kontrolltimmar. Varje riskklass genererar ett visst antal riskpoäng som i sin tur ger kommunen vägledning för att bedöma behovet av antalet kontrolltimmar för olika typer av livsmedelsverksamheter.

Antal kontrolltimmar för olika typer av verksamheter

RISKKLASS	RISKPOÄNG	KONTROLLTIMMAR/ÅR
1	>100	26
2	90	20
3	80	14
4	70	10
5	60-65	6
6	55	4
7	35-50	2
8	<30	1

Erfarenhetsklassning. Vad innebär det?

Förutom riskklassning gör kommunen även en erfarenhetsinklassning. Det finns tre nivåer för erfarenhetsklasser, A, B och C. Erfarenhetsklass B är normalläge för en livsmedelsanläggning.

En nystartad anläggning bör alltid placeras i klass B, normalläget. När kontrollmyndigheten har fått erfarenhet av hur livsmedelsföretagaren uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen kan erfarenhetsklassningen - och därmed också kontrolltiden - justeras.

Erfarenhetsklassning A innebär en sänkning av den årliga kontrolltiden med 50 procent.

Erfarenhetsklassning C innebär en ökning av den årliga kontrolltiden med 50 procent.

Här finns det möjlighet för verksamhetsutövaren att påverka antalet kontrolltimmar.

Antal kontrolltimmar för olika erfarenhetsklasser

ERFARENHETSKLASS	TIDSFAKTOR
A	Minskad kontroll i förhållande till normalläge 0,5
B	Normalläge 1,0
C	Ökad kontroll i förhållande till normalläge 1,5

Kontrolltidstillägg. Vad innebär det?

Tid för kontroll av information och märkning, samt av spårbarhets- och återkallelserutiner.

Avgifter inom livsmedelskontroll

Olika typer av avgifter

Alla som har en registrerad livsmedelsanläggning ska betala en avgift för den kontroll som utförs. Det finns tre olika typer av avgifter inom livsmedelskontrollen.

1. Registreringsavgift
2. Prövningsavgift
3. Avgift för offentlig kontroll

1. Registreringsavgift. Vad innebär det?

Registreringsavgiften är en avgift som betalas när en ny verksamhet registreras hos kontrollmyndigheten. Registreringsavgiften finansierar inmatning av data samt bearbetning och beslut avseende riskklassning. Dessutom skickar kontrollmyndigheten en bekräftelse som bekräftar att verksamheten är registrerad som en livsmedel­anläggning. Därefter skickas en faktura på registreringsavgiften. Registreringsavgiften betalas bara en gång.

2. Prövningsavgift. Vad innebär det?

Prövningsavgiften är den avgift som betalas för den prövning som görs av ansökan om godkännande av anläggning som avses i EG- förordning 853/2004.

3. Avgift för offentlig kontroll. Vad innebär det?

Avgift för offentlig kontroll är den avgift som betalas för den planerade kontrolltid som genomförs.

Avgiften ska täcka kostnaderna för det arbete som kommunens inspektörer utför innan besöket, den tid som kontrollen tar ute på livsmedelsanläggningen (inklusive restid) samt det efterarbete som inspektören behöver göra.

Avgift för uppföljande kontroll som inte var planerad. Om inspektören uppmärksammar avvikelser från lagstiftningen vid den ordinarie kontrollen kommer inspektören att göra en uppföljande kontroll, antingen genom ett nytt besök eller att vidtagna åtgärder redovisas på annat sätt. Avgift för uppföljande kontroll som inte var planerad betalas för den extra kontrolltiden samt för analys av prover.

Dessutom ingår dessa kostnader i avgifterna:

- lönekostnader
- lokaler
- utrustning och verktyg
- kompetensutveckling
- kostnader relaterade till den politiska styrningen
- prov- och laboratorieanalyser
- registerhållning och arkivarbete
- hantering och bevakning av förfallna fakturor
- omvärldsbevakning
- statistik- och verksamhetsuppföljning.

Avgifter ska betalas till Norrköpings kommun genom byggnads- och miljöskydds nämnden

Betalning av fakturan ska ske till kommunen, genom byggnads- och miljöskydds nämnden, inom den tid som anges i beslutet eller på fakturan.

Kommunen tar inte ut avgifter för:

- handläggning av klagomål som visar sig vara obefogade
- handläggningen av överklagade ärenden
- information och service.

Del 2

Regelverk för taxa vid offentlig kontroll

1 § Denna taxa gäller avgifter för byggnads- och miljöskyddsnämnden kostnader för offentlig kontroll, provning och registrering enligt EU:s bestämmelser inom livsmedelsområdet, livsmedelslagen (2006:804), lag om foder och animaliska biprodukter (2006:805), förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter samt de författningar som meddelats med stöd av denna lagstiftning.

Enligt 3 § livsmedelslagen¹ jämställs med livsmedel

1. vatten, från och med den punkt där det tas in i vattenverken till den punkt där det tappas ur kran till konsument, och
2. snus och tuggtobak.

2 § Avgift enligt denna taxa tas ut för:

- registrering av anläggning
- handläggning och andra åtgärder vid planerad offentlig kontroll
- handläggning och andra åtgärder vid uppföljande kontroll som inte var planerad
- utredning av klagomål
- utfärdande av exportintyg
- offentlig kontroll i övrigt

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av att beslut inom livsmedels- och foderlagstiftningen överklagas.

4 § Byggnads- och miljöskyddsnämnden beslutar för varje kalenderår (avgiftsår) om justering av det belopp som ska utgöra timtaxan med hänsyn till prisutveckling.

5 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av byggnads- och miljöskyddsnämnden efter handläggning.

¹ Där värdena ska iakttas enligt artikel 6 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003.

Timtaxa

6 § Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan 1 096 kronor per hel timme kontrolltid. Avgiftsuttaget sker i förhållande till den kontrolltid som läggs ned i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan. Kontrolltiden avrundas till närmaste halvtimme.

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, restid, kontroller, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. För inspektioner, mätningar och andra offentliga kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas timavgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Avgift för provning

7 § Den som ansöker om godkännande av en sådan anläggning, som avses i EG- förordning 853/2004 av den 29 april 2004, om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung, och över vilken Livsmedelsverket till kommunen överfört kontrollen, ska betala en avgift för provning som motsvarar en kontrollavgift för anläggningen enligt 11 § med tillämpning av den riskklass som gäller för den typ av verksamhet som godkännande avser och erfarenhetsklass B. Avgift för provning ska betalas för varje anläggning som ansökningen avser. Avgiften för provning får tas ut i förskott.

8 § Avgift för godkännande ska betalas även om ansökan avser en väsentlig ändring eller ett ägarbyte för anläggning, för vilken godkännande tidigare har lämnats. Avgiften ska betalas med det belopp som motsvarar den kontrolltid som avses för anläggningen.

9§ Avgift för provning i ärenden om godkännande ska betalas även om ansökan avslås.

Avgift för registrering

10 § Den som anmäler registrering av en livsmedelsanläggning ska betala avgift för 1,5 timmes kontrolltid.

Kontrollavgift för den planerade kontrollen

11§ För normal offentlig kontroll av en livsmedelsanläggning enligt 11 § livsmedelslagen ska avgift betalas.

Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid som byggnads- och miljöskyddsnämnden beslutat i riskklassningen för anläggningen. Kontrolltiden multipliceras med timtaxan.

Riskklassningen beaktar vilka livsmedel och processer som hanteras samt omfattningen på hanteringen. Om anläggningens verksamhet riktar sig till känsliga konsumentgrupper ges ytterligare riskpoäng. Kontrolltidstillägg ges till anläggningar som har ansvar för märkning och spårbarhet.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden utvärderar kontrollen i den enskilda anläggningen med hjälp av erfarenhetsmodulen.

Systemet med riskklassning följer Livsmedelsverkets vägledning "Riskklassning av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrolltid".

Kontrollavgiften är summan av utfallet i riskinformations- och erfarenhetsmodulerna. Se beskrivning på sidan 13 av de olika modulerna.

Riskmodul. Riskklasser, riskpoäng och den tid som ges enligt riskmodulen. Tiden anges i timmar.

RISKKLASS	RISKPOÄNG	RISKMODULENS TID
1	>100	26
2	90	20
3	80	14
4	70	10
5	60-65	6
6	55	4
7	35-50	2
8	<30	1

Informationsmodul. En del av kontrollen har som syfte att motverka att konsumenter blir lurade eller vilseledda av exempelvis den information som kopplas till respektive produkt. Därför ska man också beräkna hur mycket tid som behövs för att kontrollera detta. På samtliga livsmedelsanläggningar är det dessutom viktigt att kontrollera att det finns fungerande spårbarhets- och återkallelserutiner. Mer information finns i Livsmedelsverkets vägledning.

Erfarenhetsmodul. Det är tre erfarenhetsklasser: A, B och C som direkt speglar kontrollbehovet vid en livsmedelsanläggning.

Erfarenhetsklass B är normalläge.

ERFARENHETSKLASS	A	B	C
Tidsfaktor, timmar	0,5	1	1,5

Om en tillämpning av 11 § skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning.

Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala kontrollavgift efter utförd kontroll.

Efter erfarenhet av livsmedelsanläggningen kan den förflyttas i erfarenhetsklass med utgångsläge från erfarenhetsklass B inför år 2.

Om en anläggning placeras i annan avgiftsklass eller tilldelas annan kontrolltid, ska den nya avgiften betalas från och med det efterföljande kalenderåret.

12 § Avgiften ska betalas av de livsmedelsföretagare och aktörer inom ekologisk produktion vilkas verksamhet är föremål för kontroll. Avgiften ska även betalas av den som bedriver verksamhet i en anläggning för tillverkning av snus eller tuggobak eller i en anläggning för dricksvattenförsörjning. Avgiften betalas i efterskott.

Avgift för uppföljande kontroll och utredning av klagomål

13 § Livsmedelsföretagare ska för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och som har blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under offentlig kontroll, och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits, betala en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § och för kostnader för provtagning och analys av prover. Detsamma gäller för offentlig kontroll som föranleds av ett klagomål som leder till att bristande efterlevnad hos livsmedelsföretagaren kan bekräftas.

Nedsättning av avgift

14 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får byggnads- och miljöskydds-nämnden besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften enligt denna taxa.

14§ Av 12 § förordningen om avgift för offentlig kontroll av livsmedel framgår att avgift inte ska betalas för kontroll som sker efter klagomål och som visar sig vara obefogade.

Avgift för utfärdande av exportintyg

15 § Livsmedelsföretagare ska utöver sådan kontrollavgift som avses i 6 § betala avgift till byggnads- och miljöskyddsnämnden för utfärdande av exportintyg. Avgiften ska motsvara den faktiska kontrolltid som nämnden nedlagt i ärendet.

Avgiftens erläggande och verkställighet

16 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Norrköpings kommun, genom byggnads- och miljöskyddsnämnden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet eller på fakturan.

Om avgiften inte betalas inom det datum som står på räkningen, skickas en skriftlig betalningspåminnelse. Vid betalning av avgift efter förfallodagen kan dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) komma att tas ut.

Ändring av taxan

17 § Byggnads- och miljöskyddsnämnden får om ändring vidtas som avser lagstöd enligt denna taxa, göra motsvarande ändring i den här taxan. Ändringen ska dock vara av mindre redaktionell karaktär.

Överklagande

Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

Äldre livsmedelstaxa ska användas i ärenden gällande registreringar som påbörjats innan den 21 april 2020.

Ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft den 21 april 2020.

Vision 2035

FRAMTIDSTRO I ETT FÄRGSTARKT NORRKÖPING

År 2035 är Norrköping en av landets främsta miljökommuner med 175 000 invånare. Här har alla barn och ungdomar framtidstro. I en innovativ miljö stimuleras entreprenörskap och näringsliv som med bredd och spets attraherar talanger och studenter. Helt enkelt ett näringsliv och universitet i toppklass.

Här skapar vi livskvalitet genom upplevelser och stolta miljöer. Vi är en ledande kulturstad och Sveriges musikhuvudstad.

Med respekt för stadens själ och med mod och kreativitet skapar vi vårt färgstarka Norrköping tillsammans.

Samhällsbyggnadskontoret

601 81 Norrköping

Besöksadress: Förvaltningshuset Rosen, Trädgårdsgatan 21

Tel: 011-15 00 00

E-post: miljo@norrkoping.se

www.norrkoping.se

NORRKÖPING